

[Poul Møller.]

organisationernes opgave at tage samfundsmæssige hensyn, det er politikernes sag. Jeg ved ikke, om han har ret. Jeg tror, betragtningen er meget kortsynet, for det kan måske være i hans medlemmers interesse, at samfundsøkonomien bevares på et stabilt grundlag, og at hans medlemmer ikke med skatter, prisstigninger og afgifter må betale, hvad de vinder i indkomststigninger. Men én ting er givet: hvis det er udtryk for den almindelige opfattelse hos dem, der ved forhandlingerne skal afgøre vor økonomis fremtid, så kan det give gåsehud over hele kroppen. Er det politikerne — og kun dem — der skal tage samfundsmæssige hensyn, så kan og bør de heller ikke overlade det til organisationerne at kaste landet ud i arbejdskampe eller inflation.

Vor stilling til arbejdskampe, der lammer produktionsapparatet, er almindelig kendt fra alle de forslag, vi har stillet sammen med venstre om tvungen voldgift. I denne efter sommer har arbejdsmarkedets parter modtaget en kraftig opfordring fra formanden for den konservative folketingsgruppe om selv at instituere et frivilligt voldgiftsorgan. Parterne har ikke kunnet enes herom, så lidt som de har kunnet enes om de forhandlingsregler, der skal anvendes under de forestående forhandlinger. Denne åbenbart mere og mere udtalte mangel på gensidig forståelse imellem de to hovedparter tegner selv sagt ikke noget lysere billede af den vanskelige overenskomstsituation.

Sådan som det radikale venstre har placeret sig, er det vel utænkeligt, at der i det høje ting kan samles et flertal om et forslag om tvungen voldgift. Skulle jeg have misforstået det, beder jeg den radikale ordfører retlede mig. Er der det mindste gran af håb om, at det radikale venstre vil medvirke til en lovgivning på dette område, skal det i hvert fald ikke mangle på forhandlingsmuligheder.

Lige så givet, som det er af den største betydning, at lønglidningen stopper, således som forliget har haft til formål, hvis vi skal fastholde den fulde beskæftigelse, lige så vigtigt er det naturligvis, at priser og avancer holdes i ro. Heri har alle en indlysende interesse. Der har i den offentlige debat været fremført eksempler, som viser, at omsætningsafgiften i visse tilfælde har ført til

utilsigtede prisforhøjelser. Det er min gruppes indstilling, at ingen samfundsgruppe skal tjene på omsætningsafgiften. Vi vil derfor give tilslutning til en prismæssig undersøgelse af disse forhold.

Omsætningsafgiften placeret i engrosledet skulle under de rette konkurrencemæssige markedsbetingelser ikke føre til prisforhøjelser ud over det, som selve afgiften betinger. Hvor disse konkurrencebetingelser ikke foreligger, har monopoldirektoratet ret til at gribe ind, og hvor de foreligger, burde der ikke være grundlag for utilsigtede prisforhøjelser, medmindre forbrugernes agtpågivenhed efterhånden er svækket.

I den forbindelse kan der måske være grund til at gøre opmærksom på, at andre kritiserer engrosafgiften, fordi den i en vis udstrækning opfordrer erhvervslivet til at fjerne handelsled; i det omfang dette skulle være tilfældet, må engrosbeskatningen vel nærmest modvirke de utilsigtede prisforhøjelser.

Jeg skal i øvrigt ikke geoptage drøftelsen om grossist- eller detailbeskatning, som det ærede medlem hr. K. B. Andersen var lidt inde på; han sagde, at vi havde rejst stor diskussion derom. Jeg må oprigtigt talt sige, at det er ikke os, der har rejst den diskussion. . . (*Modsigelse*): . . . Så kan jeg have misforstået det ærede medlem, så er det måske det ærede medlem og hans parti, der har rejst diskussionen. . . (*Modsigelse*): . . . Så er der måske slet ingen, der har rejst diskussionen. . . (*K. B. Andersen*: Det ærede medlem har misforstået!) . . . Kun må jeg gøre den bemærkning, at udviklingen har vist, at der er færre indregistrerede virksomheder, end administrationen i sin tid påregnede, da vi skulle gennemføre systemet. I stedet for 130.000 virksomheder under kontrol, som tilfældet ville være under en detailbeskatning, er der kommet 25.000 virksomheder ind under engrosbeskatningen. Det må dog siges at være en indlysende fordel. Der er heller ikke kommet noget som helst frem, som har kunnet underbygge den i sin tid fremførte tanke, at medlemskab af fællesmarkedet vil tvinge os over i en detailbeskatning. Tværtimod, tør man sige.

Det er klart, at indførelsen af en ny afgift, der rammer så mange brancher, vil volde vanskeligheder, hvad enten den opkræves i det ene eller det andet led. Og